

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.020.03.2018

Mariusz Szewczyk
Burmistrz Miasta Dębica
Urząd Miejski w Dębicy, ul. Ratuszowa 2,
39-200 Dębica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/027 Zmiany w systemie oświaty

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Dębicy ul. Ratuszowa 2, 39-200 Dębica, dalej: „Urząd”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Szewczyk, Burmistrz Miasta Dębica od dnia 5 grudnia 2014 r
Zakres przedmiotowy kontroli	Przygotowanie zmian w systemie szkolnictwa na terenie gminy. Wdrożenie zmian w systemie oświaty na terenie gminy. Współpraca z instytucjami przy wprowadzaniu zmian w systemie oświaty.
Okres objęty kontrolą	2016-2018 (do czasu zakończenia kontroli oraz ewentualnie okres wcześniejszy, jeżeli będzie miał wpływ na kontrolowaną działalność).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Paweł Adamski, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LRZ/144/2018 z 25.10.2018 r.

(akta kontroli str.1-6)

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania władz samorządowych miasta Dębica w zakresie przygotowania i wprowadzenia, z początkiem roku szkolnego 2017/2018, zmian w funkcjonowaniu gminnej sieci szkół, wprowadzonych reformą systemu oświaty.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Miasto Dębica prawidłowo i skutecznie dokonało zmian w funkcjonowaniu sieci szkół na swoim terenie wynikających z ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe³. Wymagane reformą oświaty zadania, nałożone na samorząd gminny przepisami obowiązującego prawa, a w szczególności przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe⁴, zostały zrealizowane zgodnie z obowiązującym trybem i wymaganym terminie.

W sposób prawidłowy i skuteczny dokonano zmian warunków lokalowych i organizacyjnych wynikających z reformy i nie uległy one pogorszeniu. Zapewniono właściwe warunki lokalowe kształcenia uczniów, po zmianach organizacyjnych wprowadzonych z dniem 1 września 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia współpracę organu prowadzącego z instytucjami odpowiedzialnymi na rzecz prawidłowego i efektywnego wdrożenia zmian w funkcjonowaniu gminnej sieci szkół i placówek oświatowych.

Miasto poprawnie gospodarowało środkami budżetowymi kierowanymi na zadania oświatowe, realizując założenia reorganizacji sieci szkół na swoim terenie na poziomie dotychczasowych kosztów bez korzystania ze wsparcia ze środków rezerwy subwencji oświatowej w 2017 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie zmian w strukturze szkolnictwa na terenie miasta Dębica

Opis stanu faktycznego

W roku szkolnym 2018/2019 miasto Dębica prowadziło:

- jednaście przedszkoli, do których w 54 oddziałach uczęszczało 1.303 wychowanków;
- gimnazjum, do którego uczęszczało 108 uczniów zorganizowanych w cztery oddziały;
- osiem szkół podstawowych, w których w 198 oddziałach (w tym siedem oddziałów przedszkolnych) uczyło się 4.145 uczniów (w tym 151 w oddziałach przedszkolnych);
- Bibliotekę Pedagogiczną.

Miasto dotowało następujące szkoły i przedszkola:

- Gimnazjum Dwujęzyczne;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa Weldon School;

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 996, ze zm., dalej: Prawo oświatowe.

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 60, ze zm., dalej: przepisy wprowadzające.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- Szkoła Podstawowa Mistrzostwa Sportowego „LKS Igloopol”;
- Ochronka Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Publiczne Przedszkole Integracyjne;
- Akademia Radosnego Przedszkolaka;
- Niepubliczne Przedszkole Weldon Kids;
- Niepubliczne Przedszkole „Pałacyk Malucha”;
- Niepubliczne Przedszkole Językowe „Happy Kids”;
- Niepubliczne Przedszkole „Radość”;
- Niepubliczne Przedszkole „Ukryty Dar”.

(akta kontroli str. 7)

W roku szkolnym 2016/2017 miasto Dębica prowadziło:

- jedenaście przedszkoli, do których w 55 oddziałach uczęszczało 1.130 dzieci;
- cztery gimnazja, do których w 51 oddziałach uczęszczało 1.362 uczniów;
- osiem szkół podstawowych, w których uczyło się 3.060 uczniów, w 152 oddziałach.

W roku szkolnym 2017/2018 miasto Dębica prowadziło:

- jedenaście przedszkoli, do których w 56 oddziałach uczęszczało 1.315 dzieci;
- gimnazjum, do którego uczęszczało 227 uczniów zorganizowanych w ośmiu oddziałach;
- osiem szkół podstawowych, w których w 171 oddziałach uczyło się 3.492 uczniów.

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019, w trzech szkołach podstawowych⁶ funkcjonowały oddziały gimnazjalne, do których odpowiednio uczęszczało: 646 uczniów w 25 oddziałach oraz 331 uczniów w 13 oddziałach.

(akta kontroli str. 8-29)

W celu zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej, prawnej, kadrowej, płacowej, z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Dębica, Rada Miejska w Dębicy swoimi uchwałami⁷ powołała Miejski Zarząd Oświaty w Dębicy.

(akta kontroli str. 30-39)

Rada Miejska w Dębicy w dniu 13 lutego 2017 r. podjęła uchwałę w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego⁸. Miała ona charakter intencyjny i stanowiła podstawę do zasięgnięcia obligatoryjnych opinii kuratora oświaty (art. 208 przepisów wprowadzających) oraz związków zawodowych (art. 209 ww. ustawy). Uchwała określała m.in.:

- 1) plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę oraz granice ich obwodów na okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r.;
- 2) plan sieci prowadzonych przez Gminę publicznych gimnazjów i oddziałów gimnazjalnych w szkołach podstawowych oraz granice ich obwodów na okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r.;
- 3) projekt planu sieci publicznych, ośmioletnich szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę a także granice obwodów publicznych,

⁶ Szkoła Podstawowa nr 3; Szkoła Podstawowa nr 5; Szkoła Podstawowa nr 11

⁷ Uchwała nr II/22/02 z dnia 12.12.2002; Uchwała nr IV/27/07 z dnia 26.01.2007; Uchwała nr XXVI/277/2016 z dnia 14.11.2016 r.

⁸ Uchwała nr XXIX/307/2017

ośmioletnich szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę oraz inne organy na okres od 1 września 2019 r.

Uchwała ta określała również warunki włączenia dotychczasowych gimnazjów do ośmioletnich szkół podstawowych, tj. Miejskiego Gimnazjum nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Dębicy do Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Generała Tadeusza Bora-Komorowskiego w Dębicy, oraz Miejskiego Gimnazjum nr 4 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Dębicy do Publicznej Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. 5 Pułku Strzelców Konnych Armii Krajowej w Dębicy.

Uchwała została podana do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie jej na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

(akta kontroli str. 41-41)

Podkarpacki Kurator Oświaty zaopiniował pozytywnie projekt dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego przedstawiony w uchwale pod warunkami, które należało uwzględnić w przyszłej uchwale, tj.:

- w załączniku nr 1 (lp. 3) do uchwały, nazwa szkoły winna być zgodna z art. 191 ust. 1 przepisów wprowadzających;
- załącznik nr 2 (lp. 2) winien zawierać informacje o klasach dotychczasowego gimnazjum.

(akta kontroli str. 42-43)

Swoje opinie do uchwały złożyły dwa działające na terenie miasta Dębica związki zawodowe zrzeszające nauczycieli, tj.: Związek Nauczycielstwa Polskiego Zarząd Oddziału w Dębicy, dalej: „ZNP”, oraz Międzyzakładowa Komisja NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty w Dębicy, dalej: „NSZZ „Solidarność”.

ZNP, w piśmie z dnia 6 marca 2017 r., zaopiniował ją pozytywnie, wyrażając jednocześnie swój niepokój o utrzymanie miejsc pracy dla zatrudnionych w Miejskich Gimnazjach, które kończą działalność z dniem 31 sierpnia 2017 roku. Ponadto niepokój ZNP budzi projekt częściowo zmienionej rejonizacji dla szkół podstawowych Nr 2 i Nr 11 w 2019 roku.

NSZZ „Solidarność” zaopiniował negatywnie uchwałę w sprawie projektu, negując zwłaszcza rozwiązania dotyczące gimnazjów i kształt obwodów szkolnych. W opinii związku przyjęte rozwiązania są sprzeczne z założeniami reformy, zakładającej tworzenie przyjaznych, małych szkół podstawowych i uniemożliwiają pozyskanie zwiększonej części oświatowej subwencji ogólnej z 0,4% rezerwy w roku 2017. Zdaniem NSZZ „Solidarność” docelowa struktura sieci szkół podstawowych powinna być taka sama jak przed reformą, w wyniku której powstały gimnazja.

(akta kontroli str. 44-46)

Rada Miejska w Dębicy w dniu 27 marca 2017 r., uwzględniając uwagi Podkarpackiego KO, podjęła ostateczną uchwałę w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego⁹, wprowadzonego ustawą Prawo oświatowe.

(akta kontroli str. 47-48)

⁹ Uchwała nr XXXI/328/2017

Uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenie siedmiu dotychczasowych 6-letnich szkół podstawowych¹⁰ w 8-letnie szkoły podstawowe¹¹ Rada Miejska w Dębicy podjęła w dniu 30 października 2017 r., tj. w terminie wynikającym z art. 117 ust. 4 przepisów wprowadzających. Stanowiły one jednocześnie akty założycielskie 8-letnich szkół podstawowych. Rada Miejska w Dębicy uchwalała¹² z dnia 30 października 2017 r. stwierdziła przekształcenie Zespołu Szkół nr 1 w Dębicy¹³ w 8-letnią Publiczną Szkołę Podstawową nr 5.

(akta kontroli str. 49-63)

W okresie objętym kontrolą, w mieście Dębicy nie funkcjonowały szkoły publiczne prowadzone przez osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego.

(akta kontroli str. 64-67)

Firma Weldon Sp. z o.o., jako organ prowadzący¹⁴ sześcioletnią Niepubliczną Szkołę Podstawową Weldon Scholl w Dębicy¹⁵, w dniu 30 czerwca 2017 r. poinformowała Urząd o zamiarze jej przekształcenia od dnia 1 września 2017 r. w 8-letnią NSP Weldon Scholl. Do pisma organ prowadzący załączył dokumenty określone w art. 125 ust. 1 przepisów wprowadzających. Burmistrz Miasta Dębicy w dniu 10 sierpnia 2017 r. wydał organowi prowadzącemu NSP Weldon Scholl zaświadczenie o zmianie wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych miasta Dębica.

W okresie objętym kontrolą w mieście Dębicy nie dokonywano przekształceń niepublicznych gimnazjów.

(akta kontroli str. 68-70)

W okresie objętym kontrolą, w mieście Dębica nie wystąpiły reperkusje społeczne w związku z wprowadzonymi zmianami ustroju szkolnego.

Opinia Podkarpackiego KO do uchwały w sprawie projektu była pozytywna. Propozycje rozwiązań, sugestie i obawy zawarte w opiniach związków zawodowych nauczycieli działających na terenie miasta Dębica były przedmiotem wielu spotkań władz samorządowych miasta Dębica z dyrektorami szkół, nauczycielami i rodzicami.

Skargi rodziców i mieszkańców Dębicy w sprawach związanych z organizacją systemu oświaty w mieście zgłaszane podczas spotkań były rozpatrywane i załatwiane przez samorząd miasta Dębica.

(akta kontroli str. 71-74)

Uwzględniając głosy społeczności lokalnych, Rada Miejska w Dębicy w dniu 8 października 2018 r. podjęła uchwałę w sprawie założenia z dniem 1 września 2019 r. Szkoły Podstawowej nr 6 w Dębicy. W tym samym dniu podjęta została również uchwała o założeniu z dniem 1 września 2019 r. Szkoły Podstawowej nr 4 w Dębicy.

(akta kontroli str. 75-76; 77-78)

¹⁰ Szkoła Podstawowa nr 2; Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3; Szkoła Podstawowa nr 8; Szkoła Podstawowa nr 9; Szkoła Podstawowa nr 10; Publiczna Szkoła Podstawowa nr 11; Szkoła Podstawowa nr 12;

¹¹ Uchwały: nr XXXIX/437/2017; nr XXXIX/438/2017; nr XXXIX/440/2017; nr XXXIX/441/2017; nr XXXIX/442/2017; nr XXXIX/443/2017; nr XXXIX/444/2017.

¹² Uchwała nr XXXIX/439/2017;

¹³ Zespół Szkół nr 1 w Dębicy tworzyły: Szkoła Podstawowa nr 5 i Miejskie Gimnazjum nr 3.

¹⁴ Dalej: „Organ prowadzący”.

¹⁵ Dalej: „NSP Weldon Scholl”.

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli przygotowanie i przeprowadzenie procesu reformowania sieci szkół dla których miasto Dębica była organem prowadzącym, było poprawne.

Przepisy reorganizujące miejską sieć szkół w Dębicy zostały opracowane w obowiązującym trybie, przekazane do zaopiniowania uprawnionym osobom i instytucjom oraz przyjęte w terminach określonych w ustawie Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo Oświatowe.

Wprowadzane przez władze samorządowe Dębicy zmiany ustroju szkolnego nie skutkowały społecznymi reperkusjami zakłócającymi ich przebieg.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Wdrożenie zmian w miejskiej sieci szkół

W roku szkolnym 2016/2017 w Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi (jednej z ośmiu), liczba oddziałów była większa od liczby sal lekcyjnych (32/29). Z dniem 1 września 2017 r. do Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi zostało włączone Miejskie Gimnazjum nr 4, i w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 liczba oddziałów była niższa od liczby sal lekcyjnych (odpowiednio: 43/46 i 42/46).

W pozostałych szkołach podstawowych w latach szkolnych 2016/2017-2018/2019 liczba oddziałów szkolnych była niższa lub równa liczbie sal lekcyjnych.

(akta kontroli str. 79)

W roku szkolnym 2017/2018 w mieście Dębica nie występowało przechodzenie uczniów w ciągu dnia na zajęcia lekcyjne między różnymi budynkami szkolnymi. Uczniom szkół podstawowych oraz gimnazjum zapewniono naukę w jednym budynku szkolnym. W mieście Dębica nie nastąpiło przekształcenie gimnazjów w ośmioletnie szkoły podstawowe.

Nie było zmian w sieci oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych zapewniających realizację obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego. Po dniu 1 września 2017 r. nie nastąpiła likwidacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych wynikająca z konieczności wygospodarowania większej liczby pomieszczeń dla uczniów szkoły.

(akta kontroli str. 64-67)

W roku szkolnym 2018/2019 (do dnia zakończenia kontroli w Urzędzie), miasto Dębica nie organizowało bezpłatnego dowożenia uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjów, dla których droga z miejsca zamieszkania do szkoły przekraczała odległości określone w art. 39 ust. 2 Prawa oświatowego¹⁶.

W powyższej sprawie, Burmistrz Miasta Dębica wyjaśnił, iż miasto Dębica nie organizowało dowożenia uczniów do szkół podstawowych i gimnazjów ze względów finansowych. Liczba uczniów, których droga do szkoły przekraczała odległości określone w ww. ustawie była niewielka, a zorganizowanie ich wspólnego dowozu do szkół generowałoby znacznie większe wydatki miasta, niż zwrot uczniom kosztów dojazdu środkami transportu publicznego.

(akta kontroli str. 80-81)

¹⁶ Przed wejściem w życie przepisów Prawa oświatowego przepisem regulującym sprawę dowozu uczniów do szkół był art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.

W roku szkolnym 2016/2017 odległości określone w art. 17 ust. 2 ustawy o systemie oświaty były przekroczone w przypadku 3 uczniów klas I-IV oraz 10 uczniów klas V-VI szkół podstawowych oraz gimnazjów.

Koszty dojazdu do szkoły zwracano: w roku szkolnym 2016/2017 - 13 uczniom, w tym pięciu uczniom szkół podstawowych i ośmiu gimnazjalistom; w roku szkolnym 2017/2018 - 10 uczniom, w tym ośmiu uczniom szkół podstawowych i dwu gimnazjalistom i w roku szkolnym 2018/2019 - 12 uczniom szkół podstawowych.

Z tytułu zwrotu uczniom kosztów dojazdu do szkoły, miasto Dębica w latach szkolnych 2016/2017 i 2017/2018 oraz 2018/2019 (do 31 października) poniosło wydatki w kwotach: 3.464 zł; 3.564 zł i 996 zł.

(akta kontroli str. 80-81)

W okresie objętym kontrolą, z dniem 1 września 2017 r. w Miejskim Gimnazjum nr 1 został zlikwidowany etat wicedyrektora. Osoba pełniąca tę funkcję została przeniesiona do innej szkoły na etat nauczyciela. Dyrektorzy Miejskiego Gimnazjum nr 2 oraz Miejskiego Gimnazjum nr 4 po włączeniu tych szkół odpowiednio do Szkoły Podstawowej nr 3 i Szkoły Podstawowej nr 11, na podstawie art. 238 ust. 1 przepisów wprowadzających, z dniem 1 września 2017 r. zostali wicedyrektorami tych szkół.

W latach 2016, 2017 i 2018 (według stanów na 30 września) w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez miasto Dębica zatrudnienie ogółem nauczycieli nieznacznie wzrastało i wynosiło odpowiednio: 626; 636 i 638 osób. W poszczególnych latach liczba zatrudnionych nauczycieli na pełnych etatach oraz na etatach niepełnych wynosiła odpowiednio: 579 i 101; 596 i 99 oraz 602 i 121.

W okresie objętym kontrolą w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez miasto Dębica do prowadzenia zajęć edukacyjnych nie były zatrudnione osoby niebędące nauczycielami.

W wyżej wymienionych latach szkolnych, w szkołach miejskich zatrudnienie ogółem pracowników administracyjno-obslugowych nieznacznie wzrastało i wynosiło odpowiednio: 265; 266 i 269 osób. W poszczególnych latach, liczba zatrudnionych pracowników administracyjno-obslugowych szkół, zatrudnionych na pełnych etatach oraz niepełnozatrudnionych wynosiła odpowiednio: 258 i 11; 256 i 14 oraz 263 i 10.

W związku z reformą ustroju szkolnego, w latach 2017-2018 w trybie art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹⁷, w związku z art. 225 ustawy przepisów wprowadzających zostało zwolnionych pięciu nauczycieli. Poniesione przez miasto Dębicę wydatki związane z wypłatą odpraw dla tych nauczycieli wyniosły łącznie 93 678 zł. Jeden z pięciu zwolnionych nauczycieli kontynuował zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W roku szkolnym 2018/2019, 14 nauczycieli (2,2% ogółu zatrudnionych) łączyło etaty w kilku szkołach. Dotyczyło to przedmiotów: język niemiecki, język angielski, geografia, fizyka, wychowanie fizyczne, technika, plastyka, edukacja dla bezpieczeństwa, wychowanie do życia w rodzinie.

(akta kontroli str. 64-66; 108-113)

¹⁷ Dz. U. z 2018 r., poz. 967 ze zm.

Wydatki budżetowe miasta Dębica na zadania oświatowe ogółem¹⁸ w latach 2016-2018 (do 30.09) wynosiły odpowiednio: 63 568,3 tys.; 67 634,9 tys. i 55 078,6 tys.¹⁹ zł, z tego:

- wydatki majątkowe: 3 593,1 tys.; 5 396,8 tys. i 3 647,8 tys.²⁰ zł, oraz

- wydatki bieżące: 59 975,2 tys.; 62 238,1 tys. i 51 430,8 tys.²¹ zł.

Wydatki bieżące miasta Dębica na zadania subwencionowane, wykonane w latach 2016-2017 wynosiły 46 633,1 tys. i 48 217,4 tys. zł oraz planowane na 2018 r. 51 719,5 tys. zł.

Oświatowa część subwencji ogólnej na lata 2016-2018 wynosiła odpowiednio: 32 370,1 tys.; 34 526,4 tys. i 36 534,4 tys. zł, co stanowiło w 2016 r. i 2017 r. odpowiednio 74,1% i 75,8% wykonanych wydatków bieżących miasta Dębica na zadania subwencionowane oraz 70,6% wydatków bieżących na zadania subwencionowane, planowanych na rok 2018.

(akta kontroli str. 114-115)

Subwencja oświatowa w latach 2016-2018 była zwiększana środkami z rezerwy na dofinansowanie wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych polegających na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych, odpowiednio o kwoty: 91,1 tys.; 260,5 tys. i 232,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 114-115; 116-119)

Na podstawie wniosków Burmistrza Dębicy w 2018 r., Minister Finansów zwiększył subwencję oświatową o łączną kwotę 73,3 tys. zł pochodzącą z rezerwy na 2018 r. przeznaczoną na dofinansowanie wyposażenia szkół i placówek w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne nowych pomieszczeń do nauki.

(akta kontroli str. 120-136)

Burmistrz Dębicy w 2017 r. nie wystąpił do Ministra Edukacji Narodowej z wnioskiem o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z rezerwy w roku 2017 z tytułu dofinansowania kosztów związanych z wypłatą odpraw dla trzech nauczycieli Miejskiego Gimnazjum nr 2, zwolnionych w trybie art. 20 ustawy Karta Nauczyciela, w związku z art. 225 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe. Łączna kwota związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli podlegających dofinansowaniu wynosiła 53 874 zł.

W związku z brakiem działań w celu uzyskania dofinansowania kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli, Burmistrz Dębicy wyjaśnił, iż zwolnienie (przejście na emeryturę) trzech nauczycieli Miejskiego Gimnazjum nr 2 w Dębicy na podstawie art. 20 ustawy Karta Nauczyciela stwarzało podstawę do wnioskowania o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej, ale w przypadku MG nr 2 w Dębicy nie było to jednoznaczne, ponieważ z dniem 1 września 2017 r. zostało ono włączone do Szkoły Podstawowej nr 3 w Dębicy, która stała się pracodawcą dla wszystkich pracowników MG nr 2. Zmiany organizacyjne w roku szkolnym 2017/2018 w placówkach oświatowych nie spowodowały likwidacji szkół jak również zmniejszenia liczby oddziałów w placówkach. W przypadku trzech nauczycieli Miejskiego Gimnazjum nr 2, którzy z własnej woli przeszli na emeryturę, była możliwość zatrudnienia ich w SP nr 3 lub w innej szkole na terenie miasta Dębicy.

¹⁸ Wykonane w działach: 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza

¹⁹ tj. 75,3% wydatków planowanych na 2018 r. (73 104,4 tys. zł).

²⁰ tj. 60,6% wydatków majątkowych planowanych na 2018 r. (6 016,5 tys. zł).

²¹ tj. 76,6% wydatków bieżących planowanych na 2018 r. (67 087,9 tys. zł).

Biorąc powyższe pod uwagę, organ prowadzący nie wystąpił z wnioskiem o dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw ze środków 0,4% rezerwy przyjmując, że dofinansowanie to przysługuje w przypadku zmniejszenia liczby etatów w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Stan zatrudnienia na dzień 30 września 2017 r. – 557,48 etatów, na 30 września 2016 r. – 536,23 etatów.

(akta kontroli str. 137-140)

W 2018 r. subwencja oświatowa została zmniejszona o kwotę 41 289 zł po korekcie liczby uczniów przeliczeniowych.

(akta kontroli str. 141-143)

Dotacje celowe na zadania oświatowe ogółem w latach 2016-2018 (do 30.09) wynosiły odpowiednio: 4 152,4 tys.; 5 673,8 tys. i 2 456 tys. zł, z tego:

- dotacje majątkowe: 981,6 tys.; 1 851,9 tys. i 258,7 tys. zł, oraz
- dotacje na zadania bieżące: 3 170,8 tys.; 3 821,8 tys. i 2 197,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 114-115; 147-303)

W prowadzonych przez miasto Dębica szkołach podstawowych, w latach 2016; 2017 i 2018 (do 31.10), odpowiednio:

- wydatki bieżące²² wyniosły: 27 535,1 tys.; 39 563,1 tys. i 36 300,3 zł;
- liczba uczniów (średnioroczna) wynosiła: 3 106,33; 4 063,67 i 4 162,4;
- średnie wydatki bieżące na jednego ucznia wyniosły: 8 864,2 zł; 9 735,8 zł i 8 721,0 zł.

W prowadzonych przez miasto Dębica gimnazjach, w latach 2016; 2017 i 2018 (do 31.10), odpowiednio:

- wydatki bieżące²³ wyniosły 12 706,0 tys.; 2 804,4 tys. i 2 000,9 zł;
- liczba uczniów (średnioroczna) wynosiła: 1.338; 312,67 i 202,4;
- średnie wydatki bieżące na jednego ucznia wyniosły: 9 497,0 zł; 8 969,35 zł i 9 885,9 zł.

(akta kontroli str. 15-21; 22-29; 304; 305-409)

W związku z reorganizacją sieci szkół w mieście Dębica nie odnotowano dodatkowych przychodów. Wzrost wydatków na utrzymanie szkół równoważny różnicy wydatków bieżących w roku 2016 i 2017 wynosił 2 262,9 tys. zł i był porównywalny ze wzrostem takich wydatków odnotowanym w latach poprzednich.

Poniesione przez miasto Dębicę wydatki związane z wypłatą odpraw dla pięciu nauczycieli wyniosły łącznie 93 678 zł.

Miasto Dębica nie ponosiło wydatków związanych z koniecznością odpowiedniego wyposażenia i dostosowania budynków szkolnych.

(akta kontroli str. 64-67; 114-115)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Na realizację zadań oświatowych, miasto Dębica dokonywało wydatków w sposób legalny i gospodarny.

²² Wykazane w rozdziałach: 80101; 80103; 80113; 80146; 80148; 80149; 80150; 80152; 80153; 80195 oraz w rozdziałach: 85401; 85412; 85415; 85416.

²³ Wykazane w rozdziałach 80110; 80113; 80136; 80150; 80152; 80153 oraz w rozdziałach 85415; 84416

W ocenie NIK miasto Dębica należycie zadbało o warunki lokalowe kształcenia uczniów w 6-letnich szkołach podstawowych po ich przekształceniu w 8-letnie szkoły podstawowe. W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019, w poszczególnych szkołach podstawowych liczba oddziałów szkolnych była niższa lub równa liczbie sal lekcyjnych. Nie występowało zjawisko przechodzenia uczniów w trakcie zajęć z jednego budynku do innych.

W okresie objętym kontrolą, miasto Dębica wypełniło obowiązek wynikający z art. 17 ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Wszystkim uczniom szkół podstawowych i gimnazjów, których droga pomiędzy miejscem zamieszkania o szkołą przekraczała odległości określone w art. 17 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy, miasto Dębica zapewniło zwrot poniesionych kosztów dojazdu środkami komunikacji zbiorowej.

3. Współpraca z instytucjami przy wprowadzaniu zmian w systemie oświaty

Opis stanu faktycznego

Miasto Dębica przy wprowadzaniu zmian w systemie oświaty podejmowało współpracę z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, w ramach której przeprowadzone zostały spotkania w sprawie ustalania obwodów szkół podstawowych, opinii w sprawie projektu dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego oraz dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego.

(akta kontroli str. 410-413)

Przedstawiciele miasta Dębica odbywali systematyczne spotkania z dyrektorami szkół i przedszkoli, w trakcie których dokonywana była analiza sytuacji oświatowej w placówkach, prognozowano stan zatrudnienia nauczycieli w kontekście zmian proponowanych w związku z reformą systemu oświaty. Prowadzona była symulacja liczby oddziałów i uczniów w szkołach w latach szkolnych 2016/2017-2018/2019.

W 2016 r. we wszystkich przedszkolach miejskich, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz przedszkolu prowadzonym przez Siostry Służebniczki wśród rodziców została przeprowadzona ankieta, mająca na celu zdiagnozowanie potrzeb w zakresie planowanej sieci szkół w Dębicy. W ankiecie zaproponowano rodzicom możliwość zapisu dzieci w roku szkolnym 2017/2018 do działających ośmiu szkół podstawowych oraz do trzech nowych szkół w budynkach po dotychczasowych gimnazjach. Na ankietę odpowiedziało 470 rodziców dzieci urodzonych w 2010 r. (85% wszystkich rodziców). Rodzice wyrazili minimalne zainteresowanie zapisem swoich dzieci do ewentualnie powstałych, nowych szkół.

W latach 2017-2018 odbywały się spotkania przedstawicieli władz miasta i dyrektorów szkół z rodzicami w sprawach związanych z organizacją roku szkolnego, wyboru miejsca (budynku) nauki dzieci, podziału klas. W czasie spotkań przeprowadzano badania ankietowe wśród rodziców.

W ramach współpracy ze związkami zawodowymi nauczycieli, władze miasta odbywały spotkania, przedmiotem których były sprawy związane m.in. z projektem uchwały dotyczącej dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, procedura i harmonogram opiniowania projektów organizacji pracy szkół według nowych zasad, zapewnienie nauczycielom wygaszanych szkół zatrudnienia w innych placówkach oświatowych w Dębicy.

(akta kontroli str. 410-413)

Burmistrz Miasta Dębica opracował i przesłał do dyrektorów szkół i przedszkoli „Wytyczne dotyczące zasad rekrutacji i przygotowania arkuszy organizacyjnych pracy placówek oświatowych”, dalej; „Wytyczne”, na lata szkolne 2017/2018

i 2018/2019. Głównym celem przedstawionych w Wytycznych założeń było wdrożenie reformy oświaty z zachowaniem zatrudnienia nauczycieli i pracowników administracyjno-obslugowych na poziomie nie mniejszym niż w roku szkolnym 2016/2017. W Wytycznych przedstawiono wykaz aktów prawnych, w tym ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe, na podstawie których należało przeprowadzić rekrutację do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz pierwszych klas szkół podstawowych oraz opracować arkusze organizacji pracy na dany rok szkolny wraz z aneksami.

W Wytycznych przedstawione zostały założenia:

- w zakresie rekrutacji dzieci do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz klas pierwszych szkół podstawowych na dany rok szkolny,
- w zakresie etatów pedagogicznych i pracowników administracji i obsługi.

(akta kontroli str. 410-413; 414-423)

W lutym 2017 r. Urząd zwrócił się do Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie udzielenia interpretacji prawnej dotyczącej nazwy Szkoły Podstawowej nr 5, powstałej z przekształcenia Zespołu Szkół nr 1 w Dębicy.

(akta kontroli str. 410-413; 424-425)

W 2017 r. władze samorządowe miasta Dębica podjęły działania na rzecz utworzenia liceum ogólnokształcącego na bazie zlikwidowanego Miejskiego Gimnazjum nr 1 w Dębicy. W powyższej sprawie została nawiązana współpraca z samorządem Powiatu Dębickiego. Władze Powiatu Dębickiego nie wyraziły woli zawarcia z Miastem Dębica przedmiotowego porozumienia.

(akta kontroli str. 410-413)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK współpraca organu prowadzącego z instytucjami odpowiedzialnymi za wprowadzanie reformy oświaty była odpowiednia. Miasto podjęło współpracę z organem nadzoru pedagogicznego, związkami zawodowymi oraz szkołami, w zakresie tworzenia optymalnych warunków do realizowanych zadań związanych z wdrażaniem reformy oświatowej. Przeprowadzone wśród rodziców badania ankietowe pozwoliły na rozpoznanie potrzeb i oczekiwań związanych z planowanymi i przeprowadzanymi zmianami w systemie szkolnictwa w Dębicy. Organ prowadzący informował społeczność szkolną o wprowadzanych zmianach związanych z reformą.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, dnia 20 grudnia 2018 r.

Kontroler
Paweł Adamski
Doradca prawny

/.../

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

p.o. Dyrektora
Wiesław Motyka

/.../